

**Zpráva o činnosti
Univerzitní knihovny
Univerzity Hradec Králové
za rok 2025**

1. Úvodem

Univerzitní knihovna je specializovanou veřejnou knihovnou a poskytuje knihovnické a informační služby akademickým pracovníkům, tuzemským i zahraničním studentům Univerzity Hradec Králové, studentům Univerzity třetího věku, zaměstnancům UHK a uživatelům z řad veřejnosti. Skladba knihovního fondu nabízí široké spektrum odborné literatury z oblasti humanitních, sociálních, přírodních věd a technických oborů. Knihovní fond obsahuje informační zdroje nejen v tištěné, ale také v digitální a elektronické podobě. Univerzitní knihovna je nedílnou součástí univerzity, vytváří podporu pro vzdělávací a vědecko-výzkumné aktivity univerzity. Nejbližším partnerem Univerzitní knihovny UHK je Asociace knihoven vysokých škol (AKVŠ), která podporuje rozvoj a kvalitu českých vysokoškolských knihoven, vytváří klíčové dokumenty, koncipuje stěžejní záměry, všestranně podporuje vzdělávání knihovnických specialistů, organizuje odborné semináře, stáže, pracovní skupiny, exkurze a konference AKVŠ. Protože rozvoj technologií a specifických nástrojů se přímo odráží v klíčových aktivitách vysokoškolských knihoven, probíhá jejich těsná spolupráce včetně sdílení dat a zkušeností v pracovních skupinách IVIG (Informační vzdělávání a informační gramotnost), EIZ (elektronické informační zdroje) a Open Science (otevřená věda).

Kromě těchto odborných kompetencí zabezpečuje Univerzitní knihovna podporu vědy a výzkumu, zprostředkováním citačních i plnotextových databází, nástrojů na analýzu publikační činnosti a dopadů výzkumné práce, citačních manažerů a v případě zájmu fakult nástrojů na korekturu psaní cizojazyčných textů. Univerzitní knihovna poskytuje společně s nakladatelstvím Gaudeamus podporu Open Access publikování, přidělování identifikátorů DOI i podporu tvůrčí činnosti na UHK. V současné době mohou studenti a akademičtí pracovníci využívat kromě ústřední knihovny dvě pobočkové a jedenáct příručních knihoven. Ústřední knihovna je veřejnosti přístupná 50 hodin týdně, Lesákova knihovna 22 hodin týdně.

2. Hlavní závěry

2.1. Poskytování informačních a knihovnických služeb

Univerzitní knihovna UHK úspěšně pokračovala v poskytování kvalitních informačních a knihovnických služeb, neustále optimalizuje knihovní fond dle potřeb jednotlivých oborů, a to jak pro studenty, tak pro ak. pracovníky dle požadavků fakult. Bylo zprostředkováno 80 nákupních případů, nad rámec obvyklého rozsahu akvizic byly fondy z podnětu fakult rozšířeny o akvizice zahraniční literatury z celouniverzitních projektů, kde se u zahraniční literatury předpokládalo vyhledání a porovnání cenových nabídek různých dodavatelů.

Filozofická fakulta:

- Rozvoj prostředí pro doktorská studia na UHK, reg. c. CZ.02.01.01/00/22_012/0007388
- Budoucí učitelé: Zvyšování kvality přípravy a implementace systémových změn ve výuce na Univerzitě Hradec Králové, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_019/0008431
- Vědění ve věku nedůvěry, reg. c. CZ.02.01.01/00/23_025/0008711

Pedagogická fakulta:

- Rozvoj prostředí pro doktorská studia na UHK, registrační číslo projektu: CZ.02.01.01/00/22_012/0007388 (vypadá stejně jako první u FF výše)
- *Ph.D. nákupy v rámci projektu **Renovabis***

V roce 2025 bylo zakoupeno 1758 titulů v ceně 746.410 Kč, darováno bylo 550 titulů, z toho 32 titulů bylo získáno z projektu Česká knihovna. Celkem 90 titulů bylo zakoupeno z dotace KHK a projektu Týden knihoven v Hradci Králové.

Klíčovou součástí informační infrastruktury UHK jsou EIZ. Navzdory mírným poklesům u některých zdrojů si jejich využívání udržuje stabilní úroveň a nadále reflektuje aktuální potřeby uživatelů i proměny v oblasti vědecké komunikace a dostupnosti odborných informací. V roce 2025 bylo v rámci konsorcia CzechELib s podporou MŠMT předpláceno celkem 11 databází. Statistiku využívánosti databází uvádíme v části 2.15 a grafický přehled je součástí přílohy výroční zprávy 2025.

- **Web of Science** (bibliografická databáze s citačním rejstříkem),
- **Scopus** (bibliografická databáze),
- **ACM Digital Library** (databáze zaměřená na infrastrukturu výzkumu a výpočetní techniku),
- **CUP** (Cambridge University Press) umožňující bezplatné publikování v režimu OA pro korespondující autory členských institucí CzechElib
- **Sage Journals** (humanitní plnotextové databáze),
- **JSTOR** (humanitní a společenské vědy, plnotextové databáze),
- **ScienceDirect** (různé vědní obory včetně ekonomie, managementu, cestovního ruchu),
- **Springer** (multioborová databáze),
- **Taylor & Francis** – SSH Library a Mathematics and Statistics Collection (vědecké časopisy z oblasti přírodních věd, matematiky, aplikované matematiky, statistiky),
- **De Gruyter** (vědecké časopisy a publikace z oblasti historie, lingvistiky, techniky, chemie, přírodních věd),
- **Wiley** (multioborová databáze 1 700 prestižních časopisů a 27 000 online knih z oborů obchod a management, vzdělávání, výpočetní technika, lékařství, matematika).

V roce 2025 se podařilo díky cíleně zaměřené nabídce a těsnější spolupráci s referenty pro vědu a výzkum a vzdělávání zvýšit zájem fakult a navýšit počet školení i počet proškolených studentů všech forem studia.. Byla realizována úvodní školení pro studenty prvních ročníků (školitel Mgr. Luděk Škrabal, DiS) - 8 školení pro 192 studentů Bc. studia. Dále byla realizována školení zaměřená na korektní práci s odbornými texty a citační etiku (školitelka Mgr. Olga Halamová) 2 školení pro studenty 2. ročníků Bc. studia PdF pro celkem celkem 60 studentů. Důležitou součástí byla školení pro práci s EIZ (školitelka dr. Barbora Kubátová) celkem 11 školení pro Bc. studium FF a PdF pro 320 studentů, 3 školení pro 26 studentů Mgr. studia FIM, a dále 7 školení pro studenty Ph.D. studia. Pro akademické pracovníky bylo zrealizováno celkem 5 školení v celkovém počtu 15 účastníků. V návaznosti na poptávku přidáváme školení a individuální setkání k problematice citačního ohlasu, otevřené vědy, možnosti publikování v OA časopisech a u dvou projektů FF je zabezpečována tvorba data management plánů a souvisejících agend pro řešitele projektů.

Během BA 2025 byly realizovány 3 odborně zaměřené exkurze pro ředitele VŠ knihoven a účastníky konference (120 účastníků), které realizovali: PhDr. Marie Otavová, Mgr. Olga Halamová a Mgr. Luděk Škrabal.

2.2. Využití umělé inteligence ve vzdělávání

Univerzitní knihovna zařadila do programové nabídky Knižního veletrhu přednášku dr. Kláry Rybenské „*AI v práci se studijní literaturou a informačními zdroji*“. Byla určena především pro studenty všech oborů a doktorandy, ale také pro zájemce z řad široké veřejnosti. Přinesla možnost seznámit se a na svých zařízeních si vyzkoušet některé praktické možnosti využití AI při generování obsahu, vytváření automatizovaných rešerší. Prezentace vzbudila mnoho nejrůznějších dotazů, návštěvníci navíc získali exkluzivní příležitost se k přednášce znovu vrátit prostřednictvím odkazu https://youtu.be/p__GOGfvol

Pracovní skupina pro EIZ uspořádala v lednu 2025 *Den EIZ – komunita komunitě*, během setkání proběhla výměna zkušeností, jak jednotlivé VŠ knihovny využívají nástroje pro získávání informací z velkého množství vědeckých článků a vytváření automatizovaných rešerší. V dubnu a listopadu proběhly webináře *AI a e-zdroje*, během kterého sdíleli zástupci tří VŠ zkušenosti s využitím umělé inteligence v akademickém ekosystému. V průběhu roku dále zazněly online webináře J. Fišera z TUL na téma *Využití AI v katalogizaci*.

Pracovní skupina IVIG při AKVŠ uspořádala celkem 3 online webináře pro zaměstnance VŠ knihoven na téma *Umělá inteligence v informačním vzdělávání*.

2.3. Zapojení UK do programové nabídky PhD. Summitu 2025

Od 17. do 19. září 2025 se konal již tradičně PhD. Summit a do programové nabídky tohoto kurzu byla dne 18. 9. začleněna prezentace Mgr. Barbora Kubátové, Ph.D. *Kde najít informace a jak s nimi pracovat*, zaměřená na využití informačních zdrojů předplácených databází a EIZ.

2.4. Den otevřených dveří, Noc vědců a Sešlost

Den otevřených dveří probíhal v Knihovně UHK ve středu 8. října během Knižního veletrhu, kdy návštěvníky čekala exkurze knihovnou a seznámení s nabídkou služeb včetně praktického seznámení s vyhledáváním v Národní digitální knihovně děl nedostupných na trhu (NDK DNNT) a ve volně dostupných online zdrojích. Dle statistických údajů NK se výrazně zvýšil zájem o využití NDK DNNT. UHK zprostředkovala v roce 2025 pro badatelské účely celkem 252 864 stran dokumentů, z nich 221 306 bylo z DNNT, 4.948 volná díla a 26 610 ostatní díla licencovaná.

Dne 26. září se UK připojila do celouniverzitní a celostátní akce Noc vědců, jejímž hlavním tématem bylo téma *Bohatství*, aktivity připravené UK korespondovaly s tématem a návštěvníci mohli poznávat nerosty a polodrahokamy a dozvědět se o nich základní charakteristiky, dále návštěvníky čekal test znalostí o historii města Hradce Králové a prezentace RNDr. Vladimíra Sochy, který představil právě vydanou publikaci *Fascinující dinosauři* a vytvořil pro návštěvníky příležitost

poznávat zkameněliny druhohorních živočichů na fosiliích a replikách kosterních pozůstatků. Celkem aktivity UK navštívilo na 400 účastníků Noci vědců.

Univerzitní knihovna se zapojila dne 30. 9. rovněž do studentské akce Sešlost, která atraktivní formou seznamuje studenty prvních ročníků s obory studia, prostředím a zázemím pro studium. Knihovna uspořádala pro zájemce exkurzi a seznámení se spektrem poskytovaných služeb, oborově zaměřenými fondy, vyhledáváním v knihovním katalogu a digitálními zdroji včetně Národní digitální knihovny.

2.5. Stáž v rámci Erasmu+ a čerpání inovací díky zahraničním exkurzím AKVŠ

Univerzitní knihovna systematicky rozvíjí strategické partnerství a mezinárodní spolupráci v rámci Erasmu, v roce 2025 absolvovala od 30. 6. do 4. 7. pobyt v Remeši ve Francii Mgr. Barbora Kubátová, Ph.D. a na půdě UHK hostovala v rámci Erasmu+ Staff Mobility For Training od 2. – 6. 6. Magdalena Maňdziak z Univerzity Zielona Góra.

V roce 2025 se Marie Otavová zúčastnila exkurze AKVŠ, jejímž cílem bylo seznámit se s akademickými knihovnami v Nizozemí, konkrétně v Utrechtu, Amsterdamu, Rotterdamu a Haagu. V Utrechtu byly představeny dvě zcela odlišné univerzitní knihovny Univerzitní knihovna v Utrechtu - Science Park a City Centre. Science Park je moderní nadčasově pojatou budovou s obrovským vnitřním prostorem pro 1 500 uživatelů, City Centre sídlí v budovách, jejichž historie sahá až do času vlády Ludvíka Bonaparta, bratra císaře a vojevůdce Napoleona Bonaparta, který zde měl svůj palác.

V Amsterdamu byla cílem Rijksmuseum Research Library a University of Amsterdam: University Library, obě náleží mezi vůbec největší a nejvýznamnější světové

veřejné knihovny zaměřené na umění a umělecké sbírky a jsou součástí Královského paláce v Amsterdamu.

V Rotterdamu jsme si prohlédli dvě knihovny, a to Univerzitní knihovnu Univerzity v Rotterdamu a Rotterdam Public Library.

V Haagu byla představena National Library of the Netherlands, která byla založena roku 1798 během nadvlády Francouzů, od 80. let 20. století sídlí ve stávající budově v centru Haagu a je zároveň sídlem IFLA a Europeana. Národní knihovna pečuje o vzácné fondy nizozemského kulturního dědictví a Národní archiv.

V Delftu jsme se seznámili s netypickou nadčasově pojatou Universitets bibliotheek van de Technische Universiteit Delft. Zpřístupněna byla v roce 1998 a už tehdy se stala prototypem knihovny 21. století. Je dílem známé architektky Francine Houben, která projektovala například Knihovnu v Birminghamu nebo Knihovnu Martina Luthera Kinga v Kolumbii.

Realizovaná exkurze přinesla nepřeberně bohaté inspirativní zdroje, které byly následně využity pro zpracování návrhu coworkingového centra pro UHK, vznikl důležitý záměr, jehož realizace podpoří welbeing na UHK. Záměr byl předán prorektorce pro vědu, výzkum a transfer znalostí.

2.6. Vzdělávání zaměstnanců, karierní růst zaměstnanců

Univerzitní knihovna klade velký důraz na soustavné vzdělávání. Také v roce 2025 se všichni zaměstnanci vzdělávali, markantní je zapojení do pracovních skupin AKVŠ, kde jednání probíhají měsíčně online formou a několikrát do roka také osobními setkáními. AKVŠ koordinuje tématické zaměření odborných stáží. V roce 2025 se UK UHK zapojila do jedné ze tří stáží – *Propojená data v katalogizaci*, v lednu 2025 se jí zúčastnila Mgr. Eva Kudláčková v Ústřední knihovně UK v Praze. Jako hlavní organizátor celostátní konference měli všichni zaměstnanci UK v letošním roce příležitost vyslechnout kterékoli z odborných přednášek, které zazněly na Bibliotheca academice 2025. Kromě toho mohou zaměstnanci UK realizovat výjezd dle vlastního výběru z Fondu podpory zahraničních cest AKVŠ, preferovány jsou konference a stáže, které mají přínos pro celou knihovnickou komunitu. UHK nabízí zaměstnancům možnost výjezdu v rámci Erasmus +.

2.7. Spolupráce Knihovny UHK v rámci univerzity i za jejími hranicemi

Univerzitní knihovna těsně spolupracovala v roce 2025 s Muzeem literatury - Památkem národního písemnictví, Knihovnou Biskupství královéhradeckého, Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové, Knihovnou města Hradce Králové, Muzeem východních Čech v Hradci Králové i Galerií moderního umění v Hradci Králové. Velmi si vážíme mnohaleté spolupráce s Gymnáziem Josefa Kajetána Tyla v Hradci Králové, Univerzitní knihovna se podílí na získávání porotců pro okresní a krajská kola SOČ. SUPŠ v Hradci Králové a Střední škola vizuální tvorby v Hradci Králové se pravidelně zapojují jako vystavovatelé do nabídky Knižního veletrhu UHK. Díky navázané spolupráci s Irským velvyslanectvím je UK pravidelně zvána na důležité kulturní akce.

2.8. Podpora otevřené vědy

Univerzitní knihovna podpořila v roce 2025 zapojení jedné zaměstnankyně do dvou projektů v roli data stewardky s cílem podpory ak. pracovníků a řešitelů projektu v oblasti tvorby data management plánů a nakládání s výzkumnými daty v režimu OS u projektů:

- Biografie dezinformace s přívlastkem AI: Rizikový fenomén prizmatem moderních věd o člověku, CZ.02.01.01/00/23_025/0008724
- Vědění ve věku nedůvěry, CZ.02.01.01/00/23_025/0008711

V roce 2025 vložil Ing. Petr Palko do DSpace celkem 83 záznamů děl v režimu OA a zajistil všechny dílčí procesy pro 133 identifikátorů DOI (konference, příspěvky ve sbornících, monografie, články v periodiku). Vytvořil na základě dílčích podkladů celkem 67 záznamů o názvech, vydavatelích, obdobích publikování, licencích a výši APC poplatků u vydávaných článků ze všech fakult UHK. Mgr. Olga Halamová doplnila číselníky o 300 záznamů v OBD.

Díky nakladatelství Gaudeamus a Ing. Petru Palkovi byly v roce 2025 uváděny u příspěvků v časopisu Historia Aperta nejen identifikátory DOI, ale také ORCID. Podobně získávají DOI všechny příspěvky sborníku konference HED, jejímž vydavatelem a hlavním garantem je FIM UHK. Uvádění identifikátorů a prokazatelně prováděná recenzní řízení jsou klíčovými podmínkami pro zařazení periodik do WOS a Scopusu.

V roce 2025 výrazně pokračoval nárůst dotazů a individuálních konzultací v elektronické i v ústní formě, bylo řešeno celkem 218 dotazů ústních a 184 konzultací elektronických. Nejčastěji se týkaly citační etiky a citačních analýz, publikování v režimu OA, přidělování identifikátorů DOI, publikování v časopisech, změny vydavatele odborných periodik, ukládání periodik a monografií do repozitářů. náležitosti pro zařazení monografií do WOS či zařazení periodika do Scopusu.

2.9. Projekt CARDS

V rámci veřejné zakázky PNG II byl úspěšně vysoutěžen systém Alma od společnosti ExLibris. Členské instituce jmenovaly své koordinátory, kteří slouží jako hlavní kontaktní osoby mezi dodavatelem, projektovým týmem a jednotlivými knihovnami. V průběhu roku probíhala velmi intenzivní komunikace v prostředí Redmine pro splnění povinnosti čištění dat pro migraci. První testovací migrace bude zahájena 15. 3. 2026. V květnu 2025 proběhlo setkání zástupců UK ze členy Servisního centra, které vzniklo k 1. 1. 2025.

Toto centrum bude poskytovat do konce roku 2028 veškeré služby členským institucím z projektu CARDS, po ukončení projektu budou členské instituce na jeho provoz přispívat, pokud se nepodaří získat jiný projekt, ze kterého by byla činnost hrazena.

V roce 2025 se snížil počet chybových záznamů z 63,03 % na 40,27 %, celkem 76 886 záznamů z celkového počtu 128.718 záznamů nevykazovalo k 31.12. 2025 žádnou chybu. V roce 2025 byl navržen další návrh systémového odstranění chyb, který by vytvořením chybějícího pole u článků a doplněním roku vydání přinesl skokové odstranění chybových záznamů. O tuto úpravu byla požádána dodavatelská firma ARL systému firma Cosmotron.

2.10. Celostátní konference Bibliotheca academica 2025

Malému týmu zaměstnanců UK se podařilo úspěšně zrealizovat ve spolupráci s Univerzitou Pardubice celostátní knihovnickou konferenci Bibliotheca academica 2025, jejím hlavním pořadatelem je AKVŠ, účastníci konference oceňovali nejen skvěle vybrané příspěvky, ale také velmi dobrou organizaci, bezvadně fungující technický servis i velmi atraktivně koncipovaný doprovodný program. Ústřední téma: *Akademický svět, knihovny a společnost: prolínání, podpora, synergie* korespondovalo se všemi přednáškami, které na konferenci zazněly. Samozřejmostí je, že se účastníci i zaměstnanci všech členských institucí kdykoli mohou vrátit k prezentovaným příspěvkům na webových stránkách AKVŠ.

Konference se zúčastnilo včetně zástupců českých i zahraničních firem zhruba 250 účastníků, zahraničním hostem konference byla Nadine Kessler, vedoucí odboru pro informační management Universitätsbibliothek Freiburg, která díky svému studijnímu pobytu v ČR detailně porovnála management vybraných českých a německých univerzit.

Na konferenci byla dále řešena problematika: *Citizen science a knihovny, Vysoké školy a jejich třetí role: spolupráce s praxí, transfer znalostí a podpora inovací, Mikrocertifikáty jako nová forma profesního vzdělávání, Jak přežít vědeckou džungli, Propojená data jako nový standard, Data Stewardship Wizard (DSW), Ukládání výzkumných dat v Národní repozitářové platformě – repozitáře, licence, FAIR principy.*

Také doprovodný program, který se uskutečnil 5. listopadu, se setkal u téměř dvou stovek účastníků s mimořádným zájmem. Půvaby Hradce Králové, jeho dějiny, architekturu a historii poznali díky čtyřem vycházkovým okruhům – *Hradec Králové - věnné město českých královen, Biskupská rezidence a její knihovny, Vzhůru do Salonu republiky a Historické budovy Filozofické a Pedagogické fakulty UHK po náročném rekonstrukci a Lesákova knihovna.* Více na: <https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/celouniverzitni-pracoviste/univerzitni-knihovna/aktuality/bibliotheca-academica-2025-po-22-letech-opet-na-pude-uhk>

2.11. Co přinesl již X. ročníku Knižního veletrhu 2025

Jubilejní desátý ročník Knižního veletrhu na Univerzitě Hradec Králové potvrdil, že zájem o literaturu stále roste. Návštěvníky čekala pestrá nabídka nových titulů, zajímavé přednášky o umělé inteligenci i paleontologii, především však osobní setkání s hlavním hostem – spisovatelkou Kateřinou Tučkovou, jejíž beseda se stala vrcholem celého programu.

Desátý ročník Knižního veletrhu na Univerzitě Hradec Králové se nesl ve slavnostní atmosféře. Veletrhu se zúčastnilo dvacet pět vydavatelství a zájem veřejnosti potvrdil, že čtenářská vášeň mezi studujícími i širokou veřejností neustává. Poprvé se část programu uskutečnila také na Filozofické fakultě UHK. V literární kavárně Hyde Park se představila i nejmladší autorka veletrhu, studentka Kateřina Hakenová, s knihou *Halo, tady pohádka.*

Foto: Johana Kratochvíla

Univerzitní knihovna rozšířila své fondy o 90 nových titulů a další dvě desítky publikací získala darem od partnerských fakult. Návštěvníci se mohli zapojit do literárního kvízu i navrhnout hosta pro příští ročník.

Cenu Knižního veletrhu 2025 získalo hned několik výjimečných děl. Básník a literární kritik dr. Ivo Harák zaujal sbírkami *Zcesty a Pojednání o studiu a četbě starší české literatury*. Dr. Martina Bolom-Kotari byla oceněna za publikaci *Pečeti loučkových premonstrátů v pozdním středověku a raném novověku*. Student Pedagogické fakulty, Mgr. Petr Berounský, uspěl s knihou *Ohlasy lidového ducha*, která zkoumá vliv lidového umění na českou kulturu 19. století. Publikace vznikla v rámci projektu specifického výzkumu na UHK. Další ocenění si odnesli autoři dr. Sylva Sklenářová a doc Jan Klíma za knihu *Život je jen náhoda*, věnovanou životu a dílu historika Jana Klímy. Popularizátor paleontologie dr. Vladimír Socha pak zaujal svými publikacemi *Návrat dinosaurů a Fascinující dinosauri*.

Více na: <https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/aktualne/knizni-veletrh-2025-oslavil-deset-let-a-privital-katerinu-tuckovou>

2.12. Vzdělávání managementu VŠ knihoven: KAM 2025

V termínu od 21. do 23. září se konala v Bořeticích série přednášek a praktických workshopů na téma „*Stojím pevně i v náročných situacích: argumentace, přesvědčování, propojování.*“ také zde měla UK UHK zastoupení.

2.13. Nakladatelství Gaudeamus

V roce 2025 bylo prostřednictvím nakladatelství Gaudeamus vydáno celkem 12 titulů – 1 monografii, 8 sborníků a 3 účelové publikace. Pro PdF byly vydány celkem 4 tituly, pro FIM 1 titul, pro FF dva tituly, pro PŘF 2 tituly, pro rektorát 3 účelové publikace a pro zahraničního zájemce 1 titul.

Díky uplatnění autorských práv u Dilie získal Gaudeamus v roce 2025 - 83.953,92 Kč. Tržba za prodej knih v hotovosti činila v roce 2025 celkem 38.567 Kč. V eshopu bylo v roce 2025 realizováno celkem 346 objednávek, z toho 219 objednávek bylo odesláno a 127 objednávek bylo převzato osobně.

2.14. Lesákova knihovna

V Lesákově knihovně probíhala po celý rok 2025 harmonizace fondu, kompletování periodik, vyřazování duplicitních a nevyužívaných titulů ve spolupráci s ak. pracovníky jednotlivých oborů a intenzivní katalogizace fondů, zejména rozsáhlých darů. V roce 2025 navštívilo a využilo Lesákovu knihovnu celkem 2 226 návštěvníků a zájemců o literaturu.

2.15 Využívání EIZ v roce 2025

V roce 2025 lze ve využívání elektronických informačních zdrojů (EIZ) na Univerzitě Hradec Králové sledovat celkově stabilní vývoj s dílčími výkyvy odpovídajícími průběhu akademického roku. Z hlediska sezónnosti se jednoznačně potvrzuje pravidelný cyklus – vyšší využívání v průběhu semestru a zkuškových období a naopak výrazný pokles během letních prázdnin. Nejvyšší aktivita je tradičně patrná v listopadu a následně v dubnu, zatímco nejslabšími měsíci zůstávají červenec a srpen.

Ve srovnání s rokem 2024 nedochází k zásadním změnám ve struktuře využívání jednotlivých platforem. Dominantní postavení si udržují zejména velké vydavatelské databáze, jako jsou ScienceDirect či SpringerLink. V případě SpringerLink je však nutné zohlednit, že v roce 2024 nebyl tento zdroj na UHK ještě předplácen a dostupná data byla sbírána pouze za účelem sledování potenciálního zájmu uživatelů. Meziroční srovnání je proto u této platformy nutné interpretovat s opatrností. U některých dalších zdrojů lze pozorovat mírné poklesy, případně stagnaci, nikoli však výrazné propady.

Celkový mírný pokles využívání EIZ odpovídá širšímu celorepublikovému trendu, který je dlouhodobě sledován napříč akademickými institucemi. Na UHK

však tento pokles není nijak dramatický. Jedním z hlavních faktorů, proč využívanost obecně klesá, je postupný nárůst dostupnosti open access publikací, které jsou uživatelům volně přístupné mimo rámec předplácených databází. Zároveň se proměňuje uživatelské chování – uživatelé stále častěji pracují s informacemi přímo v online prostředí bez nutnosti systematického stahování plných textů, přičemž důraz je kladen spíše na rychlé vyhledání relevantního zdroje než na jeho archivaci.

Pozitivním faktorem, který mohl v roce 2025 ovlivnit využívání EIZ, byla rovněž systematická vzdělávací a propagační činnost. V průběhu zimního semestru 2025 proběhlo několik desítek školení a konzultací zaměřených na práci s elektronickými informačními zdroji. Tato aktivita přispěla nejen ke zvýšení povědomí o dostupných databázích, ale i k jejich efektivnějšímu využívání ze strany studentů a akademických pracovníků. Celkově lze konstatovat, že EIZ zůstávají klíčovou součástí informační infrastruktury UHK.

3. Závěry a navržená opatření

• Podpora v oblasti OS

V roce 2026 se UK zaměří na podporu otevřené vědy v oblasti informování o možnosti využití tokenů a předplácených databází pro OA publikování a využití perzistentních identifikátorů (ORCID, DOI). UK bude podporovat vědecké pracovníky ve vydávání výsledků v AO časopisech včetně poradenství v oblasti tvorby data management plánů a souvisejících agend správy výzkumných dat u vybraných projektů.

• Vzdělávání uživatelů

Záměrem je pokračovat v oblasti vzdělávání uživatelů cíleně směřovanou nabídkou školení a oslovit další skupiny uživatelů, například zahraniční studenty nebo studenty U3V. Navázat těsnější spolupráci s některými fakultami z hlediska oborových potřeb pro akvizici literatury. Nastavit vhodnou edukační podporu v oblasti otevřené vědy pro začínající vědce zprostředkováním informací o webinářích.

• Oblast zkvalitňování služeb

V roce 2026 je prvořadým cílem pokračovat ve zkvalitňování služeb se zřetelem na poptávku služeb ze strany studentů, ak. pracovníků a dalších uživatelů. V oblasti designu služeb využít a provázat multimediální informování o poskytovaných službách – web UK UHK, web UHK, obrazovky na jednotlivých budovách informující o poskytovaných službách, letáky, s individuálním řešením potřeb uživatelů - MVS, rešerše, školení k NDK a dalším databázím, citační etika.

• Podpora vzniku coworkingového prostoru

Prosazovat vytvoření coworkingového prostoru, ideálně v dalších prostorách mimo knihovnu jako místa pro setkávání, spolupráci a práci nad projekty s ambicí posilování akademické komunity napříč fakultami.

• Projekt CzechELib

Univerzitní knihovna bude i nadále pokračovat v roce 2026 v aktivním zapojení do projektu CzechELib, díky členství v konsorciu získává UHK přístup k databázím

dle priorit fakult s významnou finanční podporou MŠMT. Šířit informace o možnosti využití tokenů pro bezplatné publikování nebo publikování se slevou dle směrnice UHK. Univerzitní knihovna poskytuje fakultám prostřednictvím statistiky využívání CELUS zpětnou vazbu o jejich využívání.

- **Účast v projektu CARDS**

Aktivně se účastnit všech jednání, ke kterým budeme vyzváni z hlediska participace v projektu CARDS které mají klíčový význam pro rozvoj a kvalitu poskytovaných služeb, sledovat projekty prostřednictvím online i živých setkání Strategického fóra a všech pracovních skupin projektu. Pokračovat v intenzivním čištění dat a katalogizačních záznamů, spolupracovat se Servisním centrem projektu a připravovat veškeré kroky pro migraci v roce 2028. Realizovat prodloužení smluv s dodavateli systému ARL (Cosmotron) a EDS (EBSCO).

- **Individuální studovny a relaxační zóny pro studenty**

Usilovat o zahrnutí požadavků Univerzitní knihovny na vytvoření individuálních studoven a relaxačních zón ve stávajících prostorách, usilovat o získání školících prostor pro týmovou práci pro potřeby knihovny, zapojit UK do rozvojových projektů řešených UHK.

Výběr statistických dat Knihovny UHK

1. Ústřední, pobočkové a příruční knihovny

Ústřední/hlavní knihovna	1
Pobočkové knihovny	2
Příruční knihovny	11

2. Klasický knihovní fond

Počet fyzických jednotek celkem	226.792	
Úbytky knihovních jednotek za rok 2024	3 649	
Nově zakoupené tituly	1 530	
Počet titulů seriálových publikací	48	
V tom	pouze v tištěné formě	47
	pouze v elektronické formě	1
	v obou formách	0
Počet exemplářů seriálových publikací	525	
Počet knihovních jednotek ve volném výběru knihovny	116 615	
Počet knihovních jednotek ve volném výběru Lesákova knihovna	6 535	
Volný výběr katedra VV	3 631	

3. Zpracování knihovního fondu

		celkem
Katalogizace nově		1 743
V tom	české	820
	cizojazyčné	472
	rekatalogizace	240
Opravy bibliografických záznamů		358
Autority celkem		331
V tom	české	43
	zahraniční	144

4. Výpůjční a další služby

Absenční výpůjčky celkem		51 571
V tom	počet prvních výpůjček	18 952
	počet prodloužení	32 619
	krátkodobé výpůjčky	182
	výpůjčky kateder	0
Objednávky ze skladu		1 366
Rezervace		762
Školení v knihovně i spec. učebnách		56
Počet účastníků všech školení		891
Upomínky		9 839

Počet míst ve studovnách	97
S připojením WIFI	48

MVS a MMVS požadovaná

MVS a MMVS – požadavky celkem	89
Z toho realizované MVS – výpůjčkou	53
Z toho realizované MVS – kopie v tištěné podobě	8
Z toho realizované MMVS	28

MVS poskytovaná

MVS –poskytovaná-požadavky	38
do jiných knihoven – výpůjčkou	36
do jiných knihoven – kopie v tištěné podobě	2
do jiných knihoven – elektronická	0

5. Čtenáři

Počet registrovaných čtenářů	5.917
Z toho uživatelé kategorie veřejnost	358
Počet návštěvníků v knihovně	20.419

6. Podpora vědy a výzkumu

Rešerše zpracované (OH, EŘ)	196
Počet citačních analýz	27
Úpravy záznamů v OBD	300
Počet hodin školení k ARL, e-knihám a NDK	45
Počet účastníků školení k ARL, e-knihám a NDK	803
Počet školení k EIZ	45
Počet účastníků školení k EIZ	803
Počet školení pro doktorandy nebo zahraniční studenty	7
Počet účastníků školení pro doktorandy nebo zahraniční studenty	43
Konzultace ústní + elektronické celkový počet	563
Celkový počet hodin věnovaných konzultacím	484
Konzultace k vydávání článků, publikací, DOI	47
Počet hodin konzultací k vydávání publikací, DOI	132

7. Personální obsazení knihovny

Kvalifikace – VŠ	8
Kvalifikace – SŠ	4
Kvalifikace – ZŠ	0
Osoby celkem	12
Úvazek celkem	11,05

8. Tituly vydané v Nakladatelství Gaudeamus

Odborné knihy (recenzované monografie)	1
Sborníky	8
Učebnice, skripta	0
Účelové publikace	3
Zahraniční požadavek	1
Vydané tituly celkem	13

9. Školení realizovaná v roce 2025 na vyžádání organizátorů a ak. pracovníků

Zaměření školení	Počet školení	Počet účastníků školení
EIZ doktorandi (BK)	7	43
EIZ studenti Bc. (BK)	11	320
EIZ studenti Mgr. (BK)	3	23
EIZ ak. pracovníci (BK)	5	15
Citace, cit. etika (OH)	2	60
Exkurze BA 2025	3	120
Knižní veletrh + Stáž	2	10
Práce s knihovním systémem ARL (LŠ, IP)	8	192
Práce NDK (IP, LŠ)	6	80
Rešeršní strategie (OH)	1	20
Ind. školení k licencím a práci s OJS (PP)	8	8
Celkem	56	891

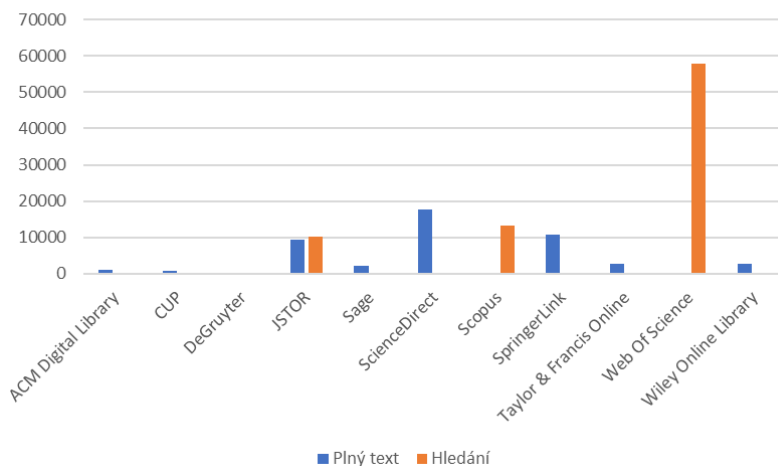
10. Rešerše + citační analýzy + DSpace + Přidělená DOI a další výstupy

Rešerše + ci. analýzy	Počet	Počet hodin
Rešerše ak. pracovníci, doktorandi, studenti (OH)	115	980
Rešerše studenti (EŘ)	81	1 038
Citační analýzy pro doc. a prof. řízení	5	50
Citační analýzy pro akreditace	22	36
Správa číselníků v OBD	300	40
Záznamy DSpace (PP)	83	180
DOI identifikátory (PP)	133	320
APC poplatky (fakulty + PP sumarizace)	67	120
Tvorba manuálů a prezentací (OH, PP, MO)	6	88

Statistika využívanosti databází v roce 2025

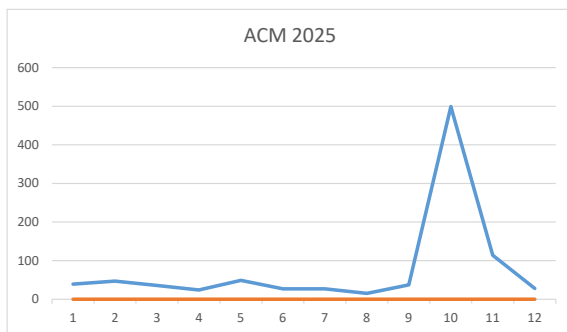
Platforma 2025	Plný text	Hledání
ACM Digital Library	942	0
CUP	612	0
DeGruyter	58	0
JSTOR	9430	10135
Sage	2097	0
ScienceDirect	17635	0
Scopus	0	13285
SpringerLink	10760	0
Taylor & Francis Online	2717	0
Web Of Science	0	57945
Wiley Online Library	2746	0
Total	46997	81365

Celkový zájem o EIZ 2025

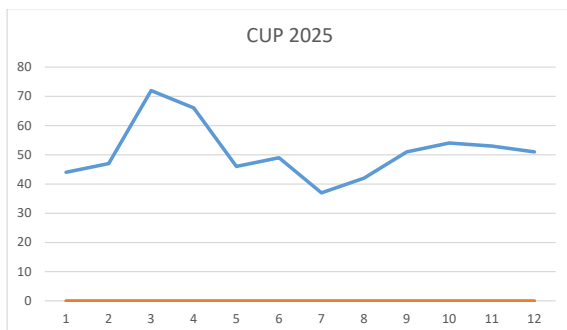
ACM	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	39	47	36	24	49	27
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
27	15	37	499	114	28	942
0	0	0	0	0	0	0

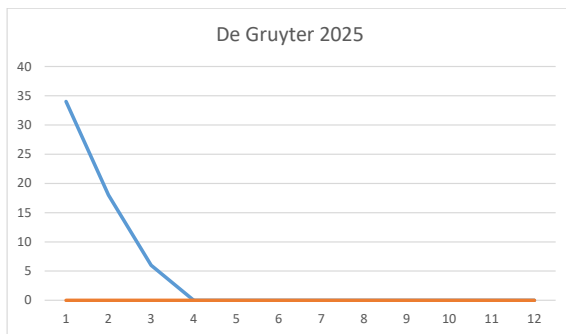
CUP	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	44	47	72	66	46	49
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
37	42	51	54	53	51	612
0	0	0	0	0	0	0

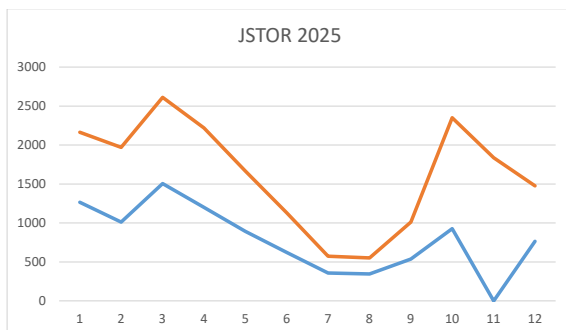
DeGruyter	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	34	18	6	0	0	0
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
0	0	0	0	0	0	58
0	0	0	0	0	0	0

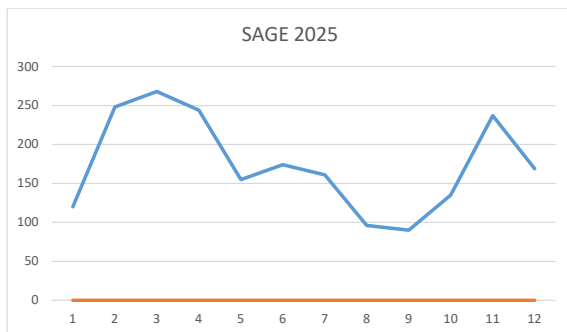
JSTOR	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	1266	1012	1506	1200	894	621
Hledání	899	958	1105	1020	774	510

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
357	345	537	927	0	765	9430
217	206	475	1423	1837	711	10135

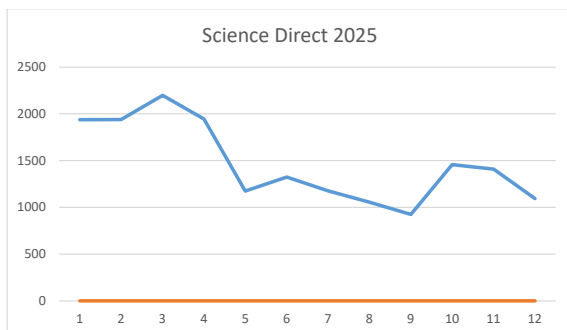
Sage	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	120	248	268	244	155	174
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
161	96	90	135	237	169	2097
0	0	0	0	0	0	0

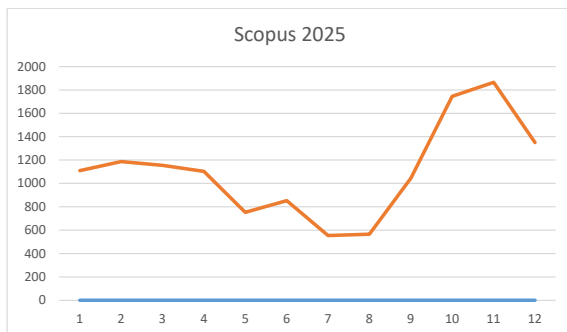
ScienceDirect	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	1937	1940	2198	1946	1174	1324
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
1177	1055	925	1457	1408	1094	17635
0	0	0	0	0	0	0

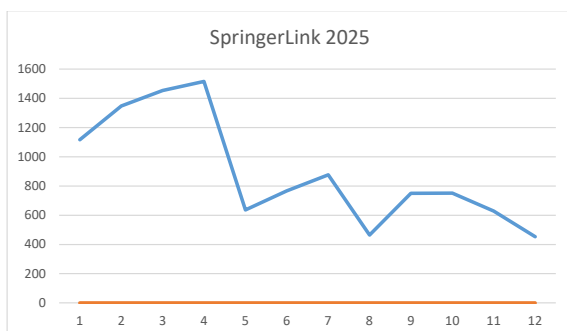
Scopus	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	0	0	0	0	0	0
Hledání	1109	1187	1155	1103	753	853

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
0	0	0	0	0	0	0
554	565	1045	1746	1865	1350	13285

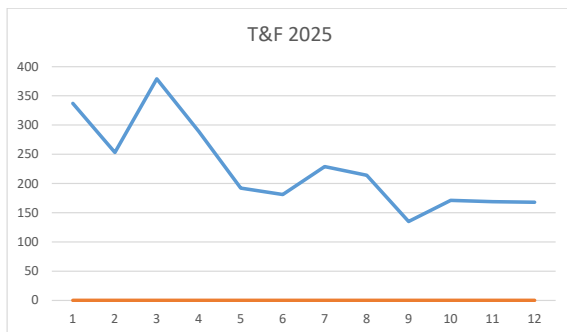
SpringerLink	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	1116	1348	1454	1516	636	767
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
877	464	750	751	628	453	10760
0	0	0	0	0	0	0

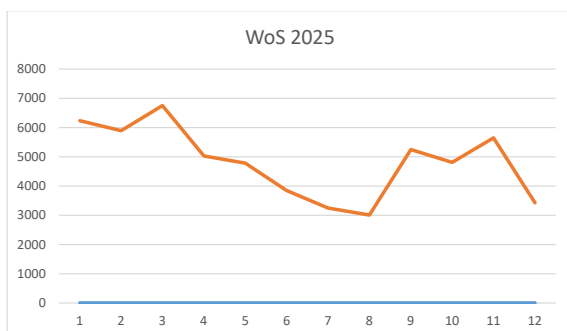
Taylor & Francis Online	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	337	253	379	289	192	181
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
229	214	135	171	169	168	2717
0	0	0	0	0	0	0

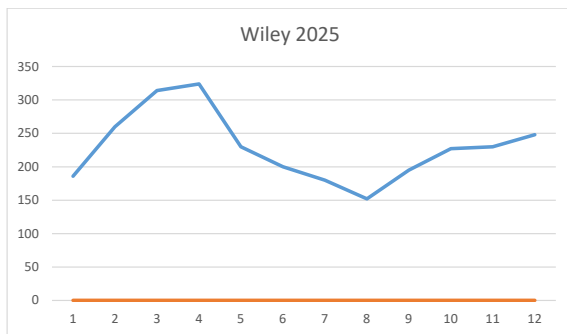
Web Of Science	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	0	0	0	0	0	0
Hledání	6239	5893	6755	5031	4787	3846

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
0	0	0	0	0	0	0
3247	3009	5249	4808	5650	3431	57945

Wiley Online Library	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	186	260	314	324	230	200
Hledání	0	0	0	0	0	0

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
180	152	195	227	230	248	2746
0	0	0	0	0	0	0

Total	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Plný text	5079	5173	6233	5609	3376	3343
Hledání	8247	8038	9015	7154	6314	5209

Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
3045	2383	2720	4221	2839	2976	46997
4018	3780	6769	7977	9352	5492	81365

Zpráva o činnosti Univerzitní knihovny Univerzity Hradec Králové za rok 2025

Text:

PhDr. Marie Otavová

Grafy a statistiky využívání databází:

Mgr. Barbora Kubátová, Ph.D.

Statistiky odborných výkonů včetně komentářů:

Odborní zaměstnanci Univerzitní knihovny

Mgr. Olga Halamová, Ing. Petr Palko, Mgr. Barbora Kubátová, Ph.D. Mgr. Luděk Škrabal, DiS. Mgr. Eva Kudláčková, Mgr. Ivan Pivec, Michaela Flašarová, DiS., Ivana Špičanová

Statistická data nakladatelství Gaudeamus a e-shopu:

Jitka Beránková

Fotodokumentace:

Archiv UHK, Bc. Anna Kotková, PhDr. Marie Otavová

Korektura textu:

Mgr. Olga Halamová

Grafika a sazba:

Bohumil Morávek

Elektronické vydání a archiv dostupné na:

<https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/celouniverzitni-pracoviste/univerzitni-knihovna/o-knihovne#dokumenty>

©Univerzitní knihovna Univerzity Hradec Králové 2025
Hradec Králové 2025